

МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ.

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА
РЕШИЛА И ДА ОМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

О изменама и допунама у уређењу учитељске школе
од 5. Октобра 1870. године (види Зборник
XXIII. стр. 156.)

Члан 6.

У ову се школу примају ученици, који су на-
вршили 14 година, а нису старији од 20 година;
који су свршили с добрим успехом најмање три раз-
реда гимназије или реалке, а доброг су владања;
који су здрави и немају никаквих махна, које би
им, као потоњим учитељима, сметале у вршењу ду-
жности.

Исто тако могу се примити и учитељи данаш-
њих основних школа, који нису старији од 20 го-
дина, који су били учитељи најмање једну годину,
а дотадашњим успехом у школи и одличним владањем
буду тога заслужни.

Но сви имају претходно да положи пријамни
испит по правилима, која ће се прописати.

Члан 7.

Учење у учитељској школи траје четири године,
и по томе се школа дели на четири разреда.

Члан 8.

У учитељској школи предају се ови предмети:

1. Наука хришћанска:
  - а. Свето писмо;
  - б. Историја цркве с обзиром на историју срп-
ске цркве;
  - в. Обредословље.
2. Српски језик:
  - а. Граматика;
  - б. Синтакса;
  - в. Историја српске књижевности; свуда с пис-
меним саставима.
3. Словенски језик, на основу старословенског
језика.
4. Руски језик.
5. Земљопис (математични, физични и поли-
тични).
6. Историја:
  - а. Историја општа;
  - б. Историја Срба с познавањем основних закона
земаљских.
7. Психологија с основима логике.
8. Етика.

9. Педагогика.
10. Историја педагогике.
11. Вежбање у школском раду.
12. Јестаственица.
13. Експериментална физика.
14. Хемија.
15. Математика:
  - а. Рачуница;
  - б. Алгебра;
  - в. Практична геометрија.
16. Физичка антропологија и Хигијена.
17. Пољска привреда.
18. Краснопис.
19. Цртање.
20. Црквено певање с правилом.
21. Нотно певање с музиком.
22. Гимнастика и
23. Војничко вежбање.

Члан 9.

За вежбање у школском раду заводи се вежбаоница, која ће стајати у непосредној свези и под управом учитељске школе.

Члан 12.

Главније су дужности управитеља:

- а, да и сам предаје који предмет и ако буде зграде да седи у њој;
- б. да се стара, да се извршују све наредбе овог уређења и дотичне власти, и да влада потпуни поредак и послушност у целом заводу;

в. да пази како професори предају своје предмете, да долази на њихове часове, и у опште да настојава, да професори извршују уредно своје дужности;

г. Да пази да се све науке предају по педагогијским начелима и да се свршују у одређено време;

д. Управитељ може казнити професоре и учитеље за мање погрешке опоменом, укором и петнајестодневном платом, а веће доставља министру;

ђ. Управитељ руководи испите зрелости;

е. Он према потреби позива професоре на сасатанке ради саветовања;

ж. Он одређује замену или сам замењује професоре, који не могу доћи на дужност;

з. Он може дати професору и учитељу три а ученицима по осам дана одсуства у случајима потребе. Њему се правдају ученици за изостанке и он решава да ли је изостанак оправдан или није.

Он може осем прописаног распуста школског и у друго време распустити ученике на један дан одмора;

и. Управитељу се пријављују ученици који желе да ступе у овај завод;

ј. Управитељ и професори учитељске школе могу походити по одобрењу министра неке основне школе у нашој земљи;

к. Управитељ је дужан да за време одмора школског руководи практично обучавање учитеља основних школа, које ту ради тога буде упутио министар просвете и црквених дела;

л. Управитељ с деловојом чува по списку све школске ствари осем библиотеке и кабинета. Надгледа све ствари домоводства, имање и зграду школску и одговара за њих;

љ. Управитељ с деловојом отпирваља целу администрацију завода. У рачуноводству има се управљати по контролским правилима и одговара за уредност рачуна;

м. Управитељ прима и одпушта све служитеље.

Члан 13.

Дужности су професора и учитеља:

а. Да предају одређене предмете по програмима, поднесеним у почетку сваке школске године, према схватању ученика, и по књигама и рукописима, које израђују и спремају за штампу.

б. У случају болести или друге какве сметње, дужан је сваки на време известити о томе управитеља. Ко пропусти то учинити, губи — ако не оправда свој изоставак — сразмерни део плате оног дана према броју часова својих. Ово извршује управитељ;

в. Да долазе у седнице на позив управитеља и да иду редом у цркву у недељне и празничне дане;

г. Да чувају научне справе и збирке својих кабинета и да за њих одговарају;

д. За време одмора школског уче садање учитеље основних школа извесним предметима они професори учитељске школе, који буду на то одређени.

Који се приме овог ванредног посла имају за та

предавања награду, која износи најмање толико колико једномесечна плата дотичног професора.

Члан 18.

Дужност деловође и библиотекара отпирваља за годину дана онај професор, кога савет одреди.

Члан 19.

Савет учитељске школе:

а. Прегледа и по потреби исправља програме наставника из њихових предмета, и саставља распоред часова наставних предмета;

б. Решава о примању ђака у школу према положеном пријамном испиту, и о прелазу ђака у старије разреде према показаном успеху;

в. Бира достојне а сиромашне ђаке, којима држава даје благодејање;

г. Одређује време и ред испита, и то се подноси на одобрење министру просвете и црквених дела;

д. Изриче над ученицима све веће казне према школским правилима. Одлуке о казни изгнања из школе подnose се претходно на одобрење министру просвете и црквених дела;

ђ. Договара се о свему што би служило унапређењу и усавршавању завода, и што нађе за добро, предлаже министру просвете и црквених дела. Исто тако договара се о измени распореда часова и школских правила, и то подноси на одобрења министру просвете и црквених дела;

е. Стара се о набављању наставних средстава и књига за библиотеку.

ж. При свршетку сваке године савет професорски саставља извештај о стању завода у научном и моралном погледу, и подноси га преко управитеља министру просвете.

Члан 20.

Деловођи је дужност:

а. Да води списак примљених ученика, и уводи у главни протокол имена свију ученика по редима.;

б. да води на састанцима записник, да помаже управитељу да саставља, преписује и отправља одлуке и текуће послове администрације;

в. да pazi да је у добром поретку библиотека, да води списак свију књига и да их даје на читање, а при свршетку сваке године да подноси извештај о стању библиотеке, за коју одговара.

Члан 23.

Ученици прелазе у старије разреде према оценама њиховог годишњег успеха.

Правила о тим оценама прописује министар просвете и црквених дела.

Члан 24.

Сиромашни и ваљани ученици добијају државно-благочејње према правилима, која се пропису.

Члан 25.

Ученици, који су уживали благадејње дужни су примити и вршити учитељску службу. Који то не би учинили, не ће добити друге државне службе. Обвеза та траје шест година.

Члан 31.

Ученици вајетаријег разреда дужни су на свршетку учења положити учитељски испит зрелости.

Министар просвете и црквених дела прописује парочита правила о држању тог испита.

Члан 32.

Ове измене и допуне важе од дана кад их Књаз потпише.

Кад ове измене и допуне ступе у живот онда губе силу закона:

Измена од 3. Децембра 1873. (в. Зборник XXVI. стр. 46.) и допуна од 25. Октобра 1872. (в. Зборник XXV. стр. 10.).

Препоручујемо Нашем министру просвете и црквених дела да овај закон обнародује и о извршењу се његовом стара; властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покорвају.

24. Јула 1877. год.

у Крагујевцу.

М. М. Обреновић с. р.

(М. П.)

Видно и ставно државни печат,

чувар државног печата,

Министар правде,

Јеврем Грујић с. р.

Министар просвете и црквених дела,

А. Васиљевић с. р.